

BULETIN DE AVERTIZARE
Nr. 13 din 17.03.2026

La tomate, ardei, vinete în spații protejate în vederea diminuării evoluției a bolilor micotice și bacteriene

1. Pentru combaterea agentului dăunător:

MANA LA TOMATE (*Phytophthora infestans*);

PĂTAREA ALBĂ A FRUNZELOR DE TOMATE (*Septoria lycopersici*);

OFILIREA VASCULARĂ A TOMATELOR (*Fusarium oxysporum*);

MANA LA TOMATE (*Phytophthora infestans*) este o boală care atacă toate organele plantelor, ciuperca se dezvoltă pe partea inferioară a frunzelor dar cu ajutorul apei și al vântului se poate instala și pe alte părți ale plantei atacate. Apariția manei este favorizată de prezența picăturilor de apă pe frunze și temperaturile atmosferice între 3-26 °C, optim între 10-21 °C. Cea mai frecventă formă de transmitere a bolii prin prezența resturilor de plante rămase în sol.

<https://www.cabidigitallibrary.org/doi/10.1079/cabicompendium.40970>

<https://www.epicgardening.com/phytophthora-infestans/>

PĂTAREA ALBĂ A FRUNZELOR DE TOMATE (*Septoria lycopersici*) este o boală frecventă la toate culturile de solanaceae, instalarea bolii este favorizată de temperaturi între 11-26 °C și prezența apei pe frunze. O circulație defectuoasă a aerului datorită frunzișului bogat și umiditatea relativă ridicată a aerului creează condiții pentru apariția septoriozei. Transmiterea bolii de la un an la altul este asigurată prin intermediul resturilor de plante infectate din anii anteriori. Răspândirea bolii este posibil prin picăturile de apă, insecte sau lucrătorii care îngrijesc plantele de cultură.

<https://www.invasive.org/browse/detail.cfm?imgnum=5544140>

https://www.researchgate.net/figure/Leaf-spot-disease-caused-by-Septoria-lycopersici_fig2_3558340

OFILIREA VASCULARĂ A TOMATELOR (*Fusarium oxysporum*) o boală care afectează plantele prin rădăcini și colonizează vasele xilemului. Boala persistă în sol, atacă rădăcinile și coletul provocând putrezirea acestora. Fuzarioza se dezvoltă mai rapid în solurile bogate în azot și cu un nivel mai redus de potasiu, dar și în solurile nisipoase. Această ciupercă are capacitatea de a produce o enzimă specifică, tomatinaza, care descompune sistemul radicular al plantei și protejează agentul patogen. Temperatura optimă a solului pentru dezvoltarea agentului patogen este de 18 °C, atunci având loc cele mai puternice atacuri, umiditatea ridicată și un pH de 5-5,6 ușor acid în sol. Răspândirea bolii pe distanțe scurte se face prin stropi de apă, unelte și echipamente, iar pe distanțe lungi prin plante infectate.

<https://www.novobac.com/fusarium-wilt-of-tomato/>

2. Plante atacate și modul de dăunare:

La **MANA TOMATELOR** atacul începe pe frunze dar se răspândește pe toate părțile verzi al plantei atacate. Pe spatele frunzelor apar pete mari de culoare verde-cenușie, petele prezintă un puf albicios-pâslos. Zonele atacate devin brune, se usucă apoi necrozează. Florile atacate se brunifică și cad, pe tulpina plantelor apar pete brun-cenușii care pot cauza ruperea tulpinii.

La **PĂTAREA ALBĂ A FRUNZELOR DE TOMATE** apar la baza plantelor când au format primele etaje de fructificații, pe frunze apar pete mici circulare de culoare brună care au centru albicios cu puncte negre. Cu dezvoltarea bolii, petele cresc și frunzele se îngălbenesc iar ulterior se usucă. Ciuperca apare și pe tulpina plantelor, ulterior pe pețiol iar dacă boala cuprinde organul atacat poate conduce la moartea acestuia sau a plantei.

La **OFILIREA VASCULARĂ A TOMATELOR** plantele afectate se veștejesc, ofilirea apare în momentul când plantele înfloresc sau fructifică. În urmele atacului fructele rămân mici, se coc devreme, iar semințele din interiorul acestora se brunifică sau se îngălbenesc. La plantele atacate stagnează creșterea, apare ofilirea frunzelor și ulterior uscarea.

3. Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare cu:

- **ORTIVA TOP** cu doza de 1 l/ha sau **TRIUMF 40 WG** cu doza de 2-2,5 kg/ha pentru:
MANA LA TOMATE (*Phytophthora infestans*);
- **ORTIVA TOP** cu doza de 1 l/ha sau **ORIUS 25 EW** cu doza de 0,5 l/ha în 1000 litrii de apă pentru:
PĂTAREA ALBĂ A FRUNZELOR DE TOMATE (*Septoria lycopersici*);
- **BELTANOL** cu doza de 4 l/ha sau **SERENADE ASO** cu doza de 10 l/ha pentru:
OFILIREA VASCULARĂ A TOMATELOR (*Fusarium oxysporum*);
sau alte produse de protecția plantelor omologate pentru a fi folosite pe teritoriul României.

4. Perioada optimă de tratament:

- la **MANA LA TOMATELOR** tratamentele preventive se vor aplica la dezinfectarea spațiului de cultură, la 7 zile după plantarea răsadurilor în fenofaza de 4-5 frunze adevărate. Ulterior se aplică tratamente la acoperire la un interval de 7-10-14 zile în funcție de condițiile meteo.
- la **PĂTAREA ALBĂ A FRUNZELOR DE TOMATE** se vor aplica tratamente preventive în momentul când se înregistrează condiții favorabile pentru instalarea bolii, ulterior la primele simptome semnalate se aplică tratamente la acoperire.
- la **OFILIREA VASCULARĂ A TOMATELOR** tratamentele se aplică preventiv și la semnalarea primelor simptome se aplică curativ la acoperire.

5. Alte recomandări:

Dezinfectarea solului și al spațiului de cultură.
Utilizarea semințelor și al răsadurilor lipsite de boli.
Eliminarea resturilor vegetale de la culturile anterioare.
Rotația culturilor la fiecare 2-3 ani.
Utilizarea unui system adecvat de udare și normarea cantității de apă utilizat.
Luarea măsurilor agrotehnice de siguranță pentru eliminarea eventualelor condiții prielnice de instalare al agentului de dăunare.
Se va ține cont de momentul optim de aplicare al tratamentelor pentru fiecare agent de dăunare
Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător.
Ambalajele de carton provenite de la produsele de protecție a plantelor se vor plia, iar cele din material plastic se vor clăti obligatoriu de 3 ori cu folosirea apei rezultate din rezervorul mașinii de tratat. Ambalajele recuperate se vor depozita în magazine până când se vor preda unei societăți autorizate să colecteze ambalaje de pesticide sau se vor preda în campaniile "SCAPA de ambalaje"-
www.aiprom.ro .

Respectați cu strictețe normele de lucru cu produsele de protecție a plantelor, norme de protecție și securitate a muncii, de protecție a albinelor și a animalelor în conformitate cu Legea nr. 383/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 127/1991 al ACA din România, ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 15b/3403/1991 al Departamentului pentru Administrație Locală și 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine, împotriva intoxicațiilor cu produse de protecție a plantelor).

Respectați prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr.297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor.

Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare.

Citiți și respectați instrucțiunile și informațiile înscrise pe eticheta produselor de protecția plantelor.

Respectați normele cuprinse în Ghidul pentru utilizarea în siguranță a ppp în exploatațile agricole care poate fi accesat la adresa [http://www.madr.ro/norme-de-eco-condiționalitate – in – domeniul fitosanitar.html](http://www.madr.ro/norme-de-eco-condiționalitate-in-domeniul-fitosanitar.html)

Pentru agenții de dăunare avertizați, se vor utiliza doar produse de protecția plantelor (ppp) omologate de Comisia Națională de Omologare a Produselor de Protecția Plantelor, care sunt înregistrate în baza de date **PEST – EXPERT**, care poate fi accesată la adresa :<http://www.madr.ro>, la secțiunea Fitosanitar – adresa web:<https://aloe.anfdf.ro>, utilizator - guest ; parola – guest.

Conform Reg. (CE) Nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21.X.2009, privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare, fiecare utilizator a produselor de protecția plantelor trebuie să păstreze cel puțin 3 ani evidența contabilă a produselor de protecția plantelor depozitate și utilizate, precum și evidența efectuării fiecărui tratament prin completare într-un registru după modelul de mai jos:

Nume și prenume fermier/ societate comercială.....

Domiciliu fermier/sediul social al societății.....

(Comuna, județul)

Ferma (nume/număr,adresa).....

Toate tratamentele cu produse de protecția plantelor se completează la zi în:

Registrul de evidență a tratamentelor

Data efectuării tratam. (ziua, Luna, Anul)	Cultura și locul unde este situat terenul	Timpul aplicării	Tratamentul efectuat					Nume, Prenume pers. responsabile de efect. tratament. Semnătura	Data începerii Recoltării produsului agricol	Nr. și Data Documentului prin care s-a dat în consum populației
			Agentul de dăunare: boli/ dăunători/ buruieni	Denumire ppp folosit	Doza omologată/ doza folosită	Suprafața (ha)	Cantități utilizate (kg.l)			

Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art.67 (1) producătorul agricol numerează paginile registrului. Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menționează câte pagini conține registrul, purtând semnătura (și ștampila după caz) fermierului sau administratorului societății.

Inspectorii Oficiului Fitosanitar pot sancționa fermierul, conform HG nr. 1230 din 12 decembrie 2012 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului, art. 3, pct. 1 (i),(1) Constituie contravenții următoarele fapte: i.) nerespectarea de către utilizatorii profesioniști a prevederilor art.67 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 privind menținerea evidenței pe o perioadă de cel puțin 3 ani a produselor de protecție a plantelor pe care le utilizează (se sancționează cu amendă de la 8.000 lei la 10.000 lei).

ÎN ATENȚIA FERMIERILOR ! :

Se vor respecta normele de ecocondiționalitate prevăzute în Ordinul nr. 869/2016 .

Se vor respecta condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecție a plantelor în exploatațile agricole, conform *Ghidului de bune practici de utilizare și depozitare a produselor de protecția plantelor*, <https://www.anfdf.ro/sanatate/ghid/ghiduri.html> elaborate de AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ.

Responsabil Prognoză și Avertizare:
Cons. superior Csaba SZABO

